

BIS

Popularne himere

BOJAN TOMAŽIČ

Nesprejemljivi zvočni umetniki zmerom so. In bodo. Na videz zmerom prepuščeni samim sebi tam, kjer životarijo. V resnici nadvse uporabljani. Kot so bili elektronski zanesenjaki v času elektronskih inštrumentov na paro in industrijski hrupneži z zarjavelimi železnimi palicami v rokah.

Še vedno velja, da je treba videti Jaggerja, Ozzyja, Billyja vsaj enkrat v živo?

V splošno uporabo pridejo, kot so včasih punkovske irokeze postale nogometne. Kot so pirsingi samodestruktivnih performerjev, ki so z razlogom delali umetnost iz bolečine in trpljenja, postali okraski manekenk na modnih stezah. Kot je zvok pokvarjenega ojačevalnika postal do potankosti definiran in slogovno opredeljujoč distorziran zvok. In kot bo še mnogo himer, ki simbolizirajo neuresničljivo idejo, domišljijo, privid, skrupalco, sestavljeno iz nezdružljivih organizmov, postalo glasbena podlaga Severine, Tanje Žagar in besedila Ti, ti, ti, ti si moja rožica.

Svet se vrtil in pop glasba z njim. Varno pripasana si pretiranega zadaha iz ust ne sme privoščiti. Zato ponudi osvežilne bonbone Tic tac, ki so močnejši od njega. Uničujoče implozije rešuje z virtualnimi globalnimi eksplozijami brez spreminjanja preverjeno nastavljenih globalnih vrednot. V svobodnem svetu je podobno kot v kitajski filmski produkciji, kjer se je priporočljivo ukvarjati samo s sedanostjo, ker sta zgodovina in prihodnost preveč resni zadevi, da bi bili vsem preveč jasno na očeh. Sporoča nam, da naj preresno in preveč študiozno ne razmišljamo o drugačnih realnostih, kot jih ponuja. Zato to delajo drugi namesto nas.

Če res ni dobro potovati v preteklost, se človek vpraša ob najbolj vabljivi koncertni ponudbi ta hip. Kam torej uvrstiti žive legende? Rolling Stones, ki nastopajo v nedeljo v Zürichu, Black Sabbath, ki bodo koncertirali 13. junija v Münchnu, Billyja Idola, ki bo 24. junija stopil na oder v Ljubljani? Še vedno velja, da je treba videti Jaggerja, Ozzyja, Billyja vsaj enkrat v živo? Seveda. Zakaj? Ja, zakaj?! Predvsem zato, ker so bili himere!

Z Mercuryjevim glasom

Zasedba Queen za konec leta napoveduje izid novega albuma z vokalom Freddieja Mercuryja. Kot je za radio BBC povedal kitarist skupine Brian May, bodo pesmi, ki datirajo v 80. leta minulega stoletja, izšle na kompilaciji. (sta)

Elektronska destinacija Maribor

Maribor bodo ta konec tedna preplavili elektronski zvoki in ritmi v različnih preoblekah in prostorih na levem in desnem bregu Drave

ŽIGA BRDNIK

V petek bo poleg MED-a, ki bo od 22. ure dalje v Kiblinem portalu v Valvazorjevi, v pekarniškem Gustafu svojo novo zgoščenko predstavljala skupina Dubzilla, hkrati pa bo Poštno ogrel Funky Elephant. V soboto bo z elektronskim maratonom Festival Mladi Maribor zaključil Američan Ian Carey, ki mu bodo družbo na Trgu Leona Štuklja delali številni lokalni didžeji, dokončno pa bo v večernih urah Poštno vzradostil še Woo D. Mesto bo dejansko postalo elektronska destinacija, kot skorajda preroško v svojem imenu napoveduje eden od dogodkov vikenda MED (Maribor elektronska destinacija), ki ga podrobneje predstavljamo v današnji zgodbi. Medtem ga druga prizorišča, o katerih več izveste spodaj v (Na)povedi, posrečeno pri tem potrjujejo.

Plesna in resna elektronika

"Maribor je že prej predstavljal manjši center aktualne glasbene produkcije, takšne in drugačne. To tradicijo smo želeli ohraniti in ob prijavi Maribora za projekt EPK kreirali koncept mesta kot elektronske destinacije, v okviru katerega pri nas predstavljamo najbolj kakovostne tuje in domače ustvarjalce elektronske in elektroakustične glasbe," je nastanek MED-a, ki traja od leta 2008, opisal podpredsednik Kible Dejan Pestotnik. "Sicer je takšen elektronski vikend zaradi prestavitve našega dogodka iz februarja v maj letos naključno sovpadel, a je predvsem pomembno, da se toliko dogaja. Če se scena dejansko razvija v tej smeri, bi lahko rekli, da je to na neki način potrditev našega poslanstva," ga je dopolnila vodja projekta Pina Gabrijan.

MED želi zajeti čim širši spekter kakovostne elektronike in pod vprašaj postaviti ločevanje med "resno" eksperimentalno in "plesno" klubsko elektroniko, zato išče nastopajoče, ki se gibljejo med tema dvema poloma,

(KID Kibla)

je pojasnila Gabrijanova. "Imaš tudi neizvirno resno elektroniko ali zelo kreativno plesno, zato se tukaj ne omejujemo, ampak prečimo to ločnico in - kolikor se da - oboje združujemo," je dodala. Prej je MED vedno bil dva večera in z dodatnimi delavnicami ali okroglimi mizami, a je letos okrnjen zaradi finančnih omejitev. Tokrat se bo zato le v enem večeru zvrstila zelo raznolika glasbena produkcija petih ustvarjalcev, Gabrijanova pa najbolj pogreša izobraževalni del, ki bo letos prav tako umanjkal.

S programskim konceptom, skrbno selekcijo in brez vstopnine MED prispeva k deelitizaciji in širjenju kakovostne elektronike med čim širše občinstvo, je povedala vodja projekta. "Kar nekaj elektronskih festivalov sem obiskala v tujini in moram reči, da so nekateri že kar dolgočasni, saj krožijo na njih ena in ista imena, ki so v določenem trenutku najbolj 'najhapana', drugi potekajo kot semeti elektronike, tretji kot strogi umetniški projekti v na pol sterilnih prostorih. Mi se želimo tem skrajnostim izogniti," je pojasnila. Kiblin portal s svojo funkcionalnostjo in prostornostjo združuje nekako oba konca enačbe, saj lahko

deluje hkrati kot galerija in klub. "Je inkluziven, ne ekskluziven prostor, saj združuje različne žanre, zvrsti, medije in ravni kakovostne umetniške produkcije s poudarkom na digitalni in računalniški ustvarjalnosti," ga opiše Pestotnik in dodaja, da ga sami najemajo in vzdržujejo, ker se jim zdi pomembna pridobitev za mesto.

Raznoliko in pestro

Zelo zanimivi na tokratnem MED-u bodo zagotovo trije tako imenovani "live acti" (nastopi v živo). Glavno letošnje ime bo "boter norveškega tehna" Mental Overdrive, ki je v zadnjem obdobju zajadril v bolj eksperimentalne in manj trde vode, a ohranil plesni potencial, nastop nadgrajuje s kreativnimi vizualijami. Kako elektronika raziskuje teme spola, hrupa in katarze, bo pokazala transseksualna eksperimentalna glasbenica Tara Transitory s projektom One Man Nation, s katerim je nastopala že po klubih pa tudi velikih muzejih, kot je Guggenheim v Bilbau. "Če je mogoče popularno izkoristiti svojo spolno usmerjenost ob pomanjkanju glasbenega talenta, pa Tara dela nasprotno - s svojim talentom ozavešča o tej problematiki,"

je na asociacijo z evrovizijskim trendom odgovorila Gabrijanova. Slovenski duet Nina Hudej in NinaBelle bo za tem postregel z večplastno elektroničko, ki bo nastajala z analognimi klaviaturami in digitalnimi aparaturnimi program bosta zaokrožila domača didžeja СИНИ in Qualiass.

K raznolikosti pestrega elektronskega vikenda bodo prispevali tudi drugi omenjeni dogodki, ki bodo nekoliko bolj na plesni strani prej omenjene "sporne ločnice", a njihova kakovost večinoma ni vprašljiva. Dubzilla bo postregla z redko priložnostjo, ko bo mogoče prisluntni v živo z bandom zaigranemu dubu, ki prehaja v fuzijo s številnimi glasbenimi slogi. Poštna bo kot vedno poskrbela za bolj groove in funk vibracije, s pridihom drugih urbanih ritmov in kančkom nostalgije, Carey pa bo na Štuklju vrtil nekoliko bolj komercialni, poletno obarvani house. Vse skupaj bo zaokrožila sobotna zabava Oldies Goldies v klubu PlusMinus, ki nas bo vrnila v nekdanje zlate čase mariborske elektronike z enim od začetnikov mariborske tehno scene, Shocker D-jem, in prav tako starim znancom mariborskih klubov, didžejem Omom.

RAZSTAVE & TV

PETEK

Duo Oba (KGB, 21.30, 5 evrov): Stara, a vedno sveža in odbito zabavna znanca mariborskih odrov Saša Olenjuk in Boštjan Gombač bosta Kulturno-glasbeni brlog zapolnila z virtuoznimi glasbenimi norčijami in vedno inovativnim glasbenim izborom.

Dubzilla (Gustaf, Pekarna, 22.00, 4 evre/10 evrov z zgoščenko): Slovenska zasedba je znana po svojem edinstvenem instrumentalnem "podgurskem dubu", v katerem meša dub in reggae tradicijo s (poštrockom, gramofonskimi diverzijami in številnimi žanrskimi primesmi ter stilskimi prijemi. Tokrat predstavljajo svojo novo zgoščenko Dub Naturalis.

SOBOTA

Ian Carey (Trg Leona Štuklja, 12.00, brez vstopnine): Glasbeno dogajanje v okviru prve izvedbe Festivala Mladi Maribor bo na ledni plaži na dvanajsturni elektronski dogodivščini zaključil ameriški didžeji Ian Carey ob podpori lokalnih "elektroničarjev".

Dobrodelni koncert za žrtve poplav na Balkanu - Klapa Dalmari, Samson, Jebe'la cesta, Jernej Mažgon, Hišni band (Kulturni klub dvorec, 20.00, prostovoljni prispevek): Mariborska kulturna scena nadaljuje hvalevreden angažma za žrtve poplav, tokrat v Vetrinjskem dvoru. Kar pet koncertov lokalnih glasbenikov bo dopolnjenih z dobrodelno licitacijo del Društva likovnih umetnikov Maribor ob 17. uri.

Pliš (Salon uporabnih umetnosti, 21.00, 10 evrov): Najbolj zlahtni slovenski popevkarski pop bo tokrat začinjen z dozo smeha, za katero bosta poskrbela gosta večera Jurij Zrnek in Murat.

Woo D (Poštna ulica, 21.00, brez vstopnine): Priznan ljubljanski didžeji iz ekipe Tetkinih radosti, ki mu očitno jemljejo ali pa vsaj omejujejo domicil v BiKoFeju, je s svojo mešanico glasbeno vinilnih spominov in modernih urbanih zvokov več kot pravšnji za skuliran večer na najbolj živahni ulici mesta.

(ZA)POVED

Kibla Portal: Don't Be Afraid, You Are the Best

★★★★★

Velike risbe so okupirale največje sodobno razstavišče v Mariboru, Kibla Portal. Komunikativni skupnostni projekt, kar razstava je, se krasno prilega CAAP-u, ki tudi domuje v Valvazorjevi. Njen stimulativni naslov je iz esemesa, ki ga je direktorica Kible Aleksandra Kostič poslala avtorici razstave Petri Varl - Ne boj se, najboljša si! Saj ne, da bi se profesorica na pedagoški fakulteti mariborske univerze česa bala, a 47 študentov z. in 3. letnikov enakopravno pomešati med 23 uveljavljenih slikarjev, risarjev, grafikov, grafitarjev, performerjev res ni vsakdanja praksa naših galerij. Predstavljamo si, da bi študente igre pomešali v ljubljanski Drami z Igorjem Samoborom, Radkom Poličem in Natašo Barbaro Gračner. Tukaj pa velika dama risbe Zora Stančič na eni steni, na drugi pa velikanska risba študenta. Ta mladi so lahko gledali med ustvarjalnim divjanjem slavnega Silvestra Plotajsa Sicoeta. In celo kolofon razstave so si sami namalali, s sponzorskimi logotipi vred.

Medgeneracijski eksperiment je uspel. Škoda, da so risbe obsojene na izbris.

ANALI: ... neverjetno drzna profesorica s faksa, ki si upa sebe in svoje kolege umetnike razstaviti skupaj s svojimi študenti.

PENALI: ... malo parkirišč pred razstaviščem, ki je v zgradbi (pre)slabo označeno.

OCENILA: MELITA FORSTNERIČ HAJNŠEK